

РАССМОТРЕНО
Руководитель кафедры татарского
языка и литературы

_____ Касимова Л.А.

Протокол №1

от "28" 08.2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по
национальному образованию

_____ Самигуллина В.М.

Протокол №1

от "28" 08.2023 г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
УТВЕРЖДЕНО

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

"Гимназия №11 г. Лениногорска"

Сертификат: 42B2B10034B009B043DD4BF053DD1AA3

Владелец: Шарифуллина, Гульнара Тагировна

Действителен с 03.07.2023 до 03.10.2024

Приказ №179-ОД

от "29" 08.2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по учебному курсу
«Хэзерге татар әдәбияты» в 7а,8а классах
на уровне основного общего образования
муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения
«Гимназия №11 г. Лениногорска»
Лениногорского муниципального района РТ

Рассмотрено
на заседании педагогического совета.
Протокол №1, от «28» августа 2023 года

Срок реализации 2 года

Составители: Самигуллина В.М., Шарифуллина Г.Т.

“Хәзерге татар әдәбияты” укыту курсының үзләштерүнең көтелгән нәтижеләре:

Шәхескә кагылышлы нәтижеләр:

- Әдәбиятның кеше тормышындагы ролен билгели алу;
- Үз халкының тарихы, мәдәнияте, әдәбияты белән горурлану хисләре тәрбияләү;
- Милләткә мөхәббәт хисенә тирәнлеген, милләткә хезмәт итүнең бөеклегенә төшенү;
- Әсәр геройлары үрнәгендә үзгә уңай сыйфатлар булдыру;
- Янәшәдәгә кешеләргә игътибарлылык, дусларга карата хөрмәт хисе булу, һөнәр турында житди караш булдыру;
- Әсәрдә горейф- гадәт һәм йолаларның бирелеше һәм аларга карата ихтирам хисләре булдыру;
- Әсәргә салынган идеянең кыйммәтен кабул итү аша үз - үзгә тәрбияләү;
- Әдәби әсәрләр нигезендә әхлак тәрбиясе һәм патриотик тәрбия алу;
- Әдәби әсәрләр үрнәгендә өлкән буынга ихтирамлы булу, гомумкешелек сыйфатларына ия булу;
- Илебез азатлыгы өчен көрәшкән сугышчыларга хөрмәт хисенә төшенү, Ватаныбыз тарихына сакчыл караш тәрбияләү;
- Рухи байлыкның зур бәхет булуын тәрбияләү.

Метапредмет нәтижеләр:

Әдәбиятны иҗтимагый һәм мәдәни тормыш –көн күрешләре белән бәйләлектә аңлау.

Танып белү гамәлләре:

- гомум уку гамәлләре (танып белү мәсәләсен аңлау, төрле жанрдагы текстлардан кирәкле мәгълүматны аерып чыгару, өйрәнелә торган материал эчендә төп фикерне билгеләү, белемне структуралаштыру, нәтижеләр, гомумиләштерүләр ясау);
- логик уку гамәлләре (билгеләрне аерып чыгару максаты белән объектларны анализлау, объектларны чагыштыру, классификацияләү критерийларын эшләү, сәбәп –нәтижә бәйләнешләрен билгеләү);
- проблема кую һәм аны хәл итү (проблеманы тәкүбир итү, ижади һәм эзләнү характерындагы проблемаларны хәл итү чараларын мөстәкыйль эшләү);

Коммуникатив гамәлләр:

- хезмәттәшлек итү;
- тел нормаларына туры китереп, монолог төзү һәм диалогта катнашу осталыгына ия булу;
- үз фикерләрен тәгъбир итү;
- текст эчтәлеген өлешләргә бүлеп сөйләү;
- фикерләрен дәлилләп житкерү;
- сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү;
- фикерләрен эзлекле рәвештә, мисаллар белән дәлилләп, телдән һәм язмага формалаштыру;

Регулятив гамәлләр:

- Уку мәсәләсен кую;
- фаразлау;
- үз эшчәнлекне планлаштыру һәм оештыру;
- анализ барышын төзү;
- үзгә һәм башкаларның эшчәнлекләрен контрольдә тотып бәяли алу;
- үз анализ һәм үзбәя ясау.

Предмет нәтижеләр:

- Әдәбият аша образлы фикерли алу;

- Әдипләрнең тормышы һәм ижаты турында мәгълүматлы булу, аларны истә калдыру;
- Әдәби әсәрнең эчтәлек һәм форма берлегендә аңлый белү;
- Әдәби әсәрдә кулланылган сурәтләр алымнарын, әсәр композициясе үзенчәлекләрен күрә һәм аера белү;
- Автор позициясен ачыклай белү;
- Әдәби әсәрләрнең кыйммәтен ачыклау, әдәбиятта тоткан урынын билгели белү;
- Төп образларга бәя бирә алу;
- Әдәбият теориясе буенча билгеле бер күләмдә теоретик белемгә ия булу.

Укучыга түбәндәгеләрне үзләштерү мөмкинлеге бирелә:

- хәзерге заман әдәбиятына анализ ясый белү күнекмәсе;
- үз сөйләмне һәм чит сөйләмне төгәллек, урынлы куллану, сәнгатьлелек ягыннан бәяли белү;
- сөйләм төзүдә сәнгатьлелек чараларын тану;
- фикер алышудың төрле төрләрендә катнашканда, үз фикереңне дөрес формалаштырып әйтә белү, тормыш тәҗрибәсеннән чыгып, аргументлар китерә алу;
- әдәби әсәрнең төзелеше, сәнгатьлелек чаралары турындагы мәгълүматлардан файдалана белү мөмкинлеге;
- белем алуда үз максатлы булу, укуда яңа максатлар куя белү, танып-белү эшчәнлегендә үз мотивлар һәм мәнфәгатьләрен билгели белү;
- максатларга ирешү юлларын мөстәкыйль рәвештә планлаштыру, шул исәптән альтернативларын, аеруча нәтиҗәле уку юлларын һәм танып-белү бурычларын аңлы рәвештә сайлау мөмкинлеге;
- тикшеренү эшчәнлеге: әдәби әсәрне сюжет–композиция, образлар бирелеше, тел–стиль ягыннан анализлау; тулы текстны анализлау; төрле әсәрләрнең проблемаларын яки темаларын чагыштыру, үзенчәлекләрен билгеләү; әсәрләрне үзара чагыштыру, уртак һәм аермалы якларны таба белү; язучыларның ижатларын, әсәрләрне чагыштырып уртак һәм аермалы якларын аңлата, бәяли белү.

Эчтәлек 7 класс

№	Сәгать саны	Уку материалының эчтәлеге	Укучыларның гомумбелем эзерлегенә таләпләр
1.	1	Хәзерге татар әдәбияты.	
2.	6	Татар әдәбиятында бәхет мотивлары. Г. Сабитов “Тәүге соклану”, “Ярсулы яз” хикәяләре. Хикәянең сюжеты, авыл тормышы картиналары. Көнчелек нигезендә туган конфликт. Балачакны, үткәннәрне сагыну. Вакыйга, подтекст, контекст төшенчәләре. Алтын балык, ак болыт символлары.	Әсәрнең сюжетына бәя бирү. Кыскача сөйләү, башка заттан сөйләү күнекмәләренә ия булу. Тексттан символларны табып, аларның функциясен билгеләү.
3.	6	Ә. Еники “Әйтелмәгән васыять” хикәясе. Милли һәм социаль проблематика. Татар милләтенә язмышы турында уйланулар. Эпиграф, багышлау. Ә. Еникинең башка хикәяләре	Төп конфликтны билгели белү, сюжет үсешенә төп этапларын билгеләү, язучы теленә үзенчәлекләрен күрсәтә белү. Ә. Еники әсәрләре буенча әдәби анализ алымнарыннан файдаланып, әңгәмә

			кору.
4.	2	Марсель Галиев «Уйна эле...» хикәясе	Төп конфликтны билгели белү, сюжет үсешенең төп этапларын билгеләү, язучы теленең үзенчәлекләрен күрсәтә белү
5.	4	Г. Гыйльманов “Язмышның туган көне” әсәре. Ясалма дөнья. Пейзаж. Портрет. Психологизм. Әдәби әсәрдә урын һәм вакыт, хронотоп төшенчәләре	Хикәядә автор позициясен белдерү формаларын анализлау.
6.	4	З.Хәким “Сәер кыз” драмасы	З.Хәким драмасы нигезендә драма әсәрләренең үзенчәлеген билгеләргә өйрәнү.
7.	6	Ф. Яруллин, Р. Фәйзуллин шигырьләре.	Лирик төрнең үзенчәлекләрен билгеләү. Лирик геройны, аның хис-тойгыларын аерып чыгару. Шигырьләргә анализ ясау. Шагыйрь ижаты турында күзаллау булдыру.
8.	4	Бәйләнешле сөйләм үстөрү	Укучыларның ижади фикерләү сәләтен үстөрү, үз хисләрен һәм фикерләрен эзлекле, матур, төгәл итеп әйтә, аңлата белү күнекмәләрен ныгыту.
9.	1	Йомгаклау	
	34		

Календарь-тематик план 7 класс

Атнага 1 сәгать исәбеннән, барлығы 34 сәгать.

№	Дәрес темасы	Сәг.са ны	дата		искәrmә
			План буенча	факти к	
1	Хәзерге татар әдәбияты.	1	1.09		
2	Г.Сабитовның “Тәүге соклану” хикәясен уку	1	8.09		
3	Г.Сабитовның “Тәүге соклану” хикәясен анализлау	1	15.09.		
4	Г.Сабитовның “Тәүге соклану” хикәясен сюжет элементлары буенча тикшерү	1	22.09		
5	Г.Сабитовның “Ярсулы яз” хикәясен уку	1	29.09		
6	Г.Сабитовның “Ярсулы яз” хикәясен анализлау	1	6.10		
7	Б.С.Ү. “Кешегә чокыр казып, үзегез эләккән” очраклар хакында әңгәмә	1	13.10		
8-9	Марсель Галиев «Уйна эле...» хикәясен уку	1	20.10		
10	Марсель Галиев «Уйна эле...» хикәясен анализлау	2	27.10		

11	Г.Гыйльмановның “Язмышның туган көне” хикәясен уку.	1	10.11		
12	Г.Гыйльмановның “Язмышның туган көне” хикәясен анализлау.	1	17.11		
13	Г.Гыйльмановның “Язмышның туган көне” хикәясендә образлар системасы.	2	24.11 1.12		
14	Б.С.Ү. Язмыш хақында уйланулар		8.12		
15	З.Хәким “Сәер кыз” драмасы, 1 пәрдә		15.12		
16	З.Хәким “Сәер кыз” драмасы, 2 пәрдә		22.12		
17	З.Хәким “Сәер кыз” драмасы, 3 пәрдә	1	29.12		
18	З.Хәкимнең “Сәер кыз” драмасы буенча фикер алышу	1	12.01		
19	Ә. Еники “Әйтелмәгән васыять» хикәясен уку	1	19.01		
20	Ә. Еники “Әйтелмәгән васыять» хикәясен уку	1	26.01		
21	Ә. Еники “Әйтелмәгән васыять» хикәясен анализлау	1	2.02		
22	Ә. Еники “Әйтелмәгән васыять» хикәясе буенча фикер алышу	1	9.02		
23	Ә. Еники хикәяләре	1	16.02		
24	Ә. Еники хикәяләре	1	1.03		
25	Ф. Яруллин шигырьләре	1	15.03		
26	Ф. Яруллин шигырьләре	1	22.03		
27	Р. Фәйзуллин шигырьләре	1	29.03		
28	Р. Фәйзуллин шигырьләре	1	5.04		
29	Р. Фәйзуллин шигырьләре	1	12.04		
30	Р. Фәйзуллин шигырьләре буенча проект эше	1	19.04		
31	Бәйләнешле сөйләм үстерү “Әдәпле бала нинди була?”	1	26.04		
32	Бәйләнешле сөйләм үстерү “Татар аты”	1	3.05		
33	Бәйләнешле сөйләм үстерү “Сабантуй”	1	10.05		
34	Бәйләнешле сөйләм үстерү “Эт — кешенең тугрылыклы ярдәмчесе”	1	17.05		
34	Йомгаклау	1	24.05		

Лист согласования к документу № 64 от 17.04.2024
Инициатор согласования: Шарифуллина Г.Т. Директор
Согласование инициировано: 17.04.2024 16:37

Лист согласования

Тип согласования: **последовательное**

№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Шарифуллина Г.Т.		🔒 Подписано 17.04.2024 - 16:37	-